

- 1630 II 4 Ein grosses Wunderzeichen anzusehen wie streitende Kriegsheere, stand in der Nacht des 4. Feber am Himmel ... [34]
46. 1630 VII 6 Eine feurige Rute erschien am 6. Juli [34].
47. 1633 XII 3 Tehdáž ... Bůh svůj div ukázati ráčil a dvě světla, jedno od půlnoci a druhé od poledne proti sobě povstaly na obloze a to od poledne jakoby tomu půlnočnímu posilu dávalo, tak proti sobě bojovaly [33]
At that time ... God displayed his miracle and two lights, one from the north and the other from the south appeared in the sky, the one from the south as if giving strength to the one from the north, as they struggled with one another [33]
48. 1637 VIII 19 Am 19. August zeigte sich ein Wunderzeichen am Himmel, wenn man dem die Besatzung in Rosenthal gefehligen Lieutenant glauben will, der gesehen zu haben, behauptete. Es sei gewesen (lautet die etwas unklare Beschreibung), als wenn eine Armee Reiter am Himmel gegen Komotau gezogen wäre [35]
49. 1639 V 12 Toho roku po vzetí města ukázal se nad městem Mělníkem, ve čtvrtek 12. máji divný zázrak na obloze nebeské k večeru, jakoby vojsko, rejtartstvo a pěší, šli. Po nich byli vozové, děla, halapartny a nad tím vojskem stál kříž. To bylo všechno počernalé barvy a trvalo za dobré čtvrt a téměř půl hodiny. Mnoho lidu i vojáků na to se dívalo i já jsem to očitě spatřil, jak náleží [36].
That year, after the town had been taken, a peculiar miracle appeared above the town Mělník in the sky towards evening on Thursday, May 12th, as if soldiers, horsemen and foot, were marching. They were followed by wagons, cannons, halberds and above the army stood a cross. All this was of blackish colour and lasted a quarter and nearly half an hour. Many people and soldiers watched this and I myself saw it with my own eyes [36].

sehen wie strei-
-acht des 4. Fe-

. Juli [34].

ráčil a dvě svět-
-l poledne proti
-l poledne jakoby
, tak proti sobě

his miracle and
-l the other from
-e one from the
-e one from the
: another [33]

Wunderzeichen
-e Besatzung in
-ant glauben wi-
-ete. Es sei gewe-
-schreibung), als
-amel gegen Ko-

l se nad městem
-livný zázrak na
- / vojsko, rejtar-
-ové, děla, hala-
-l kříž. To bylo
-o za dobré čtvrť
-i i vojáků na to
, jak náleží [36].

een taken, a pe-
-e town Mělník
Thursday, May
and foot, were
y wagons, can-
-e army stood
-olour and lasted
-r. Many people
I myself saw it

50. 1647 III ... v Žatci ... nad městem krvavé meče se ukáza-
ly [37].
... in Žatec ... bloody swords appeared above
the town [37].
51. 1681 II 20 Soběslavský trubač prý viděl ve vzduchu máry
... [38].
The Soběslav trumpeteer is said to have seen
a bier in the air ... [38].
52. 1681 II 23 Ve fárnosi Hůrce v úterý masopustní jakýs tkad-
lec viděl nástroje válečné a vojska v noci ... [38].
In the parish of Hůrka, on Shrove Tuesday
a weaver saw weapons of war and soldiers at
night ... [38].
53. 1709 III Léta 1709 .. In Martio ... In novem druhý pátek
téhož měsíce okolo 10 hodiny v noci taková
světlost na nebi se ukázala, že za 3/4 hodiny
trvala [39].
In 1709 ... In March ... and again on the second
Friday of the same month, around 10 o'clock at
night, such brightness appeared in the sky that
it lasted 3/4 of an hour [39].
54. 1731 IX Item toho léta měsíce Septembris ukazovalo se
nočního času na nebi jisté znamení, na způsob
několika vysokých, ohnivých a širokých sloupů
... [40].
That same year, in the month of September, a cer-
tain sign appeared in the sky at night, in the form
of several high, firey and broad columns ... [40].
55. 1737 XII 16 1737, 16. prosince světlost na obloze nebeské se
jest ukázala, takže takřka hned časně z večera
celý svět od 9. až do 10. hodiny červený byl,
jakoby hořelo, a země nejináče byla, než jakoby
ji krví polil ... [41].
In 1737, on December 16th, a glare was observed
in the sky, so that already from early evening,
between the hours of 9 and 10, the whole world
was red, as if there were a fire, and the earth as
if covered with blood ... [41].

56. 1741 X 8, 9 Den 8. Oktob. zu nachts um 11 Uhr ist das Firmament gegen Westnord 2 Stund lang in völligem Feuer gestanden. Den 9. um 9 Uhr erstlich feuring, nachmals haben hellweisse mit zitternden Wolken bis gegen Mitternacht gestritten [41].

1741 X 9 1741 Den 9. Oktober war ein nordlicht zu sehen [27].

57. 1741 (X) 8, 9, 10 Roku 1741 dne 8ho, 9ho a 10ho ukazovala se rozličná světla a jasnosti na obloze nebeské, neboližto phaenomenon. Předně od půlnoci jako od Drážďan vycházela jasnost, jakoby slunce zapadalo a to od hodiny 9té noční až do půlnoci. Z toho světla vycházeli jasní sloupové, kteří nejinak, než jakoby vojsko se mustrovalo, tak jedni sem, druzí tam chodili a se mihali, na konci neb špici byli ohniví, a to po tři noci ... Item z těch sloupů vycházel vichr, kdež se to tak v povětří fofrovalo, nejináče, než jakoby vlny na vodě se zmitaly ... [42]

8, 9, 10 In 1741, on the 8th, 9th and 10th day, various lights and brightness, or phenomena, appeared in the sky. Firstly, from the north, as if from Dresden, a brightness rose, as if the sun were setting, between the 9th hour of the night and midnight. Bright columns extended from this light, which formed as if they were soldiers, marching some here, others there and mingling together; at the end or at the point they were fiery, three nights running ... A strong wind blew from these columns, where there was great unrest in the atmosphere, as if waves were being tossed on the surface of the water ... [42].

58. 1744 II Neviděli jsme nic než toliko po půl noci sloupy od východu hledíc od Líbeznic podle kostela, zrovna vystupovaly rozličné barvy, na konec červený a krvavý. [42].

We saw nothing but only columns of various colours, finally turning red and bloody, rising from the east after midnight as we watched from Líbeznice next to the church. [42].

Uhr ist das Firman-
lang in völligem
Uhr erstlich feu-
se mit zitternden
gestritten [41].

licht zu sehen [27].

ho a 10ho ukazo-
i na obloze nebes-
ředně od půlnoci
nost, jakoby slun-
9té noční až do
li jasní sloupové,
co se mustrovalo,
ili a se mihali, na
to po tři noci ...
hr, kdež se to tak
ež jakoby vlny na

th and 10th day,
, or phenomena,
rom the north, as
rose, as if the sun
hour of the night
is extended from
hey were soldiers,
ere and mingling
point they were
strong wind blew
there was great
waves were being
ater ... [42].

o půl noci sloupy
ic podle kostela,
barvy, na konec

lumnus of various
nd bloody, rising
we watched from
[42].

59. 1744 IV 1

Téhož roku 1. Aprilis ve středu před zeleným
čtvrtekem byla jasnost na obloze nebeské na půl-
noci okolo 9. a 10. hodiny, v noci od Žitavy až
za Drážďany, jako by slunce zacházelo neb mě-
síc svítil. Šla od toho jasnost po zemi, a trátilo se
to k západu slunce ... [42].

That same year on April 1st, on the Wednesday
before Maundy Thursday, there was a glare in
the sky to the north between 9 and 10 o'clock at
night from Zittau to Dresden, as if the sun were
rising or the moon shining. The ground was lit
up and it disappeared to the west ... [42].

60. 1746 X 31

31. Octobris ten den před všemi Svatými v pon-
dělí okolo 2. hodiny s půl noci v stranu Slezska
k Rajchnberku vyšli sloupové na obloze nebes-
ké, a druhé proti nim jako od západu od Dráž-
dan, oboje proti sobě stáli a jako bojovali a byli,
když k sobě docházeli, červení jako krev. Ti ale
vzadu za nimi byli. Však když ti první se stratili,
ti byli za nimi dostupovali a taky se sčervenali,
trvali až do bílého dne [42].

On October 31, the day before All Saints, on Mon-
day at about 2 o'clock at night, columns rose in the
sky in the direction of Silesia, towards Rajchen-
berk, and others stood against them, from the west
from Dresden, struggling, and they were red as
blood when they came together. But these were
behind them. However, when the first ones vanis-
hed, the ones behind took their place and also
turned red, lasting until the white of day [42].

1746 X 31

Anno 1746. Dne 31. října o dvou hodinách
o půlnoci byla vyšla Commeta na obcích na
půlnoci ve třech sloupách ohnivých a černých.
A trvalo to až jednu štvrt na šestú hodinu ráno
a pak se to ztratilo ... [43].

Anno 1746. On October 31st, at two o'clock
after midnight a comet rose over the villages to
the north in three firey and black columns. And
this lasted until a quarter past five in the morn-
ing and then disappeared ... [43].

61. 1747 IX 26–27. Septembris byly vidány na obloze sloupy černé a bílé a jako krvavé jako od Drážďan a západu a dosahovaly až nad Líbeznice a večír jako okolo hodiny 8. Dva dni to trvalo před sv. Václavem. Zdálo se, jakoby s oblaků střílel a oheň plápolal, viděl jsem sám ... [42].
On September 27th, black and white and as if bloody columns were seen in the sky, coming as if from Dresden and the west, and reaching as far as Líbeznice, at about 8 o'clock in the evening. This occurred on the two days before St. Wenceslas' day. It appeared as shots were being fired and flames were coming from the clouds, which I saw myself ... [42]
62. 1749 IX 22. Septembris od půlnoci červené sloupové záře se viděli na obloze nebeské, potom i častěj [42].
On September 22nd, red columnal glares coming from the north were seen the sky, and then more frequently [42].
63. 1750 II 3. 1750, 3. Febr. u večer v 9 hodin ukázali se sloupové a zář veliká červená od východu slunce a mezi půlnocí na obloze nebeské a trvali přes tři hodiny [42].
In 1750, on Feb. 3rd at 9 o'clock in the evening, columns and a great red glare appeared from the east and towards the north in the sky and lasted over three hours [42].
64. 1758 XII 7. Dne 7. prosince po 4. hodině veliká jasnost upřímo na pravém východu na obloze nebeské se ukázala, kterou jsem já také s úžasnutím spatřil, majíc za to, že již slunce vychází a že jsme roráte zaspali. Však když jsme 3/4 na 6 na roráte šli, tma veliká byla, neb měsíc nesvítil [42].
On December 7th, after 4 o'clock, a great brightness appeared directly to the east in the sky, which I also watched in great astonishment, thinking that the sun was already rising and that we had overslept and missed morning mass. However, when we went to mass at a quarter to six, it was very dark because the moon was not shining [42].

a obloze sloupy
ko od Drážďan
Libeznice a večir
o trvalo před sv.
s oblaků střílel
1 ... [42].

l white and as if
e sky, coming as
and reaching as
clock in the eve-
o days before St.
shots were being
from the clouds,

né sloupové záře
tom i častěj [42]
ial glares coming
y, and then more

čazali se sloupové
slunce a mezi půl-
es tři hodiny [42].
k in the evening,
appeared from the
ie sky and lasted

iká jasnost upří-
bloze nebeské se
žasnutím spatřil,
a že jsme roráte
. 6 na roráte šli,
ítal [42].

k, a great bright-
in the sky, which
hment, thinking
and that we had
mass. However,
ter to six, it was
not shining [42].

65. 1759 II

1759 měsíce Februarii bylo vidět na obloze mno-
ho světél i krvavé sloupy na západ od slunce [42].
In 1759, in the month of February, many lights
and bloody columns could be observed in the
west [42].

66. 1760 II 14

Anno 1760, 14. Februarii. Téhož dne a večer od
9–10 veliká jasnost byla nad Saskem, jako pře-
dešlých let, ale jasnější [42].

Anno 1760, February 14th. On that same day
and in the evening from 9 to 10, a great glare
appeared above Saxony, as in previous years,
but brighter [42].

67. 1761 II 28

Dne 28. Februarii se večer 1/4 na osmou hodinu
ukázalo se na obloze nebeské znamení střelce na
tento způsob. Bylo jasné a přímo sem přes vrch
Beckov. Když jsem vyšel na dvůr na schody, zas
linie šla podle fary a když jsem vyšel ke kostelu
před faru, tu nic nebylo vidět. A táhlo se jako ke
straně Prahy. Jak ale to znamení vyšlo, teda se
rozdělilo a půl ho šlo k Slezsku mezi Brandejsem
a Kostelcem [42].

On February 28th, at a quarter past seven in the
evening, the celestial sign of the Archer appeared
in the sky. It was bright and directly over hill
Beckov. When I went out into the yard on the
steps, a line was running again along the vicara-
ge, but when I came to the church in front of the
vicarage, nothing was to be seen. And it ran as
if towards Prague. But as the sign rose, it split
and half moved towards Silesia, between Bran-
dejs and Kostelec [42].

68. 1761 IX 19

Dne 19. Septembris ukázala se červená obloha
nad Sasy a šla k Slezku. Pak zase sloupy vyvsta-
ly, bílé na konci červené, okolo desáté hodiny.
A trvalo to skoro celou hodinu [42].

On September 19th, there was a red sky above
Saxony which moved towards Silesia. Columns
then rose, white with red ends, at about ten
o'clock. This lasted for nearly a whole hour [42].

69. 1764 III 7, 13 Anno 1764. Dne 7. března a zase 13. téhož měsíce sloupové na oblacích červené. Též tři sloupové bílé přes faru se táhly od Měšic až ke Zdibům [42].
Anno 1764. On March 7th and then again on the 13th of the same month, there were red columns in the clouds. Also three white columns ran over the vicarage, from the Měšice towards Zdiby [42].
70. 1768 X 28 Téhož roku na den svatých Šimona a Judy u večer v 1/2 sedmé oblaka červená mezi východem a půlnoci a sloupové spatřeni [42].
In that same year, on the day of St. Simon and Judah, at half past six in the evening, red clouds were seen between the east and north, as well as columns [42].
71. 1769 IX 28 Na den sv. Václava viděli jsme červený a bílý sloup na půlnoci vycházeti [42].
On St. Wenceslas' day, we saw a red and white column rise in the north [42].
72. 1769 IX–XII ... erschienen sehr oft und bis in den Winter des folgenden Jahres, wenn der Himmel hell war, Lichtstrahlen, von Norden her, die sehr ins Rote gingen und in der Atmosphäre mit vieler Bewegung gegen Osten zu zogen ... Es gab aber auch Nächte in denen mehr als 2/3 der Atmosphäre wie Blut so rot waren, so dass der Widerschein dem Schnee eine Rote Farbe gab. Man nannte es Nordscheine [44].
1770 I–II
73. 1769 X 24 Dne 24. Octobris strašlivá červenost s té strany od Břežan se spatřovala jako krev a jako hrozné kolo a dlouho trvala [42].
On October 24th, a terrible redness was seen coming from Břežany, like blood and like a horrible wheel, which lasted long [42].
74. 1770 IX 17 Den 17. Sept. abends von 8 bis 9 Uhr ist wiederum ein Abendröthe, oder Aurora Borealis von sehr starken zweien Streifen von Mitternacht gegen Morgen wahrgenommen worden [45].

13. téhož měsíce [ěž tři sloupové ke Zdibům [42]. en again on the ere red columns olumns ran over wards Zdiby [42]. ona a Judy u ve- mezi východem [2]. f St. Simon and ning, red clouds orth, as well as	75.	1779	III	20– 25	In diessen Jahr seyndt bies den 25 ten Martij ... durch 6 mahlen starkes Himmelzeichen mit gros- ser Röth wie Feüer Wolken gesehen worden [46].
červený a bílý a red and white	76.	1780	X	29	1780, 29. října okolo šesti hodin zvečera bylo viděti červený nebe s dlouhými bílými pruhy [32]. In 1780, on October 29th at about six o'clock in the evening, a red sky with long white stripes wes seen [32].
den Winter des mmel hell war, lie sehr ins Rote nit vieler Bewe- s gab aber auch ler Atmosphäre er Widerschein . Man nannte es	77.	1788	XI	5	[47]
nost s té strany v jako hrozné	78.	1791	XI	26	[47]
ness was seen l and like a hor- [2].	79.	1804	X	22	1804, den 22. Oktober war am Horizont eine ungewöhnliche Röthe zu sehen, welche grosse Strahlen verbreitete [27].
9 Uhr ist wie- ora Borealis von on Mitternacht worden [45].	80.	1830	autumn		Na podzim r. 1830 byla viděna polární záře [48]. In the autumn of 1830, an aurora was seen [48].
	81.	1831	I	7	Pak den 7. ledna večer od šesti až do devíti, od jedenácti až do půlnoci bylo pak tuze červeno na půlnoční straně, jako by města a vesnice nejvíc hořely. Brzy sloupy ohnivé na obloze, avšak ale, kde se zamračovalo, nebylo nic viděti ... [49] Then, on January 7th, between six and nine in the evening, between eleven and midnight, the sky was very red to the north, as if towns and villages were greatly burning. Soon firely co- lumns in the sky follows, however, nothing could be seen where it was cloudy ... [49].
		1831	I	7	1831(7. Jänner) war von 6 Uhr abends bis nach Mitternacht ein prachtvolles Nordlicht zu sehen, welches das Firmament von Aussig bis Dutzen- dorf bei Ossegg einnehm ... [50].
	82.	1831	I	18	1831 – 18. ledna – severní záře od 8,00–9,00 večer [51]. 1831 – January 18th – north lights between 8.00 and 9.00 in the evening [51].

83. 1836 X 4 4. října byla v 9 hodin v kraji boleslavským světlice [49].
On October 4th, a flare appeared in the Boleslav District at 9 o'clock [49].
84. 1836 X 18 18. října zase v 9 hodin večer byla světlice [49].
On October 18th, again at 9 o'clock in the evening, there was a flare [49].
85. 1837 III 29, 30 Dne 29. března a 30. světlice v noci ve 12 hodin. Bylo hvězdnato, ale na půlnoční straně se objevila taková záře červená jako krev, tak jako když město zdálené hoří a brzo níž a zase vejš ... To bylo až do 1 hodiny ... [50]
On March 29th and 30th, a flare at night at 12 o'clock. It was a starry night, but in the north there was such a glare, red as blood, as if distant towns were burning, at once lower and then again higher ... This lasted until 1 o'clock ... [50].
86. 1837 IV 5 Zase v tejdni dne 5. dubna byla zase taková jasnost ve čtvrtek večer v 9 hodin večer zas na tom místě a trvalo to asi od 9ti do 10ti hodin [49].
Again during the week, on April 5th, the same brightness on Thursday at 9 o'clock in the evening, in the same place, lasting from about 9 to 10 o'clock [49].
87. 1848 X 11 1848 am 11. Oktober nach 9 Uhr war bei trübem Himmel ein Nordlicht zu sehen; damals gefallene Schnee gab einen blutrothen Widerschein [27].
88. 1859 IV 21 V r. 1859 bylo vidět polární záři od 21. 4. deset týdnů svítící [52].
In 1859, an aurora could be observed from 21. 4. for ten weeks [52].
- 1859 IV 21 1859, am 21. April, prächtiges Nordlicht. Die Röte war mit weissen Strahlen durchzogen, und hielt eine Stunde an [53].

- ji boleslavským 89. 1882 XI 17 [47]
- d in the Boleslav 90. 1914 III 29 Die Nordlichter vom 29. III. 1914 and 6. IV. 1914 zu sehen, war in Böhmen wohl nur den Erzgebirgsbewohnern vergönnt. Ersteres wurde unweit Katharinaberg, also am Erzgebirgskamme, zwischen 11 und 1 Uhr nachts beobachtet. Der nördliche Himmel war stark erheilt und ein am Horizont aufwärts gerichtetes Lichtstrahlenbündel wurde sichtbar [47].
- yla světlice [49].
clock in the eve- 91. 1914 IV 6 Ähnliches [wie bei dem Nordlicht vom 29. III. 1914] würde am 6. April vom Brüzer Schlossberge aus und von anderen Punkten der Umgebung beobachtet [47].
- oci ve 12 hodin.
straně se objevi-
v, tak jako když
zase vejš ... To
- e at night at 12
out in the north
ood, as if distant
r and then again
ock ... [50].
- la zase taková
lin večer zas na
i do 10ti hodin
- il 5th, the same
o'clock in the
ing from about
- war bei trübem
damals gefalle-
a Widerschein
- od 21. 4. deset
- served from 21.
- Nordlicht. Die
urchzogen, und

References

- [1] M. WALDMEIER: The Sunspot Activity in the Years 1610–1960. Schultness, Zürich 1961.
- [2] J. A. EDDY: The Maunder Minimum. *Science*, 192 (1976), 1189.
- [3] A. WITTMANN: The Sunspot Cycle before the Maunder Minimum. *Astr. and Astrophys.*, 66 (1978), 93.
- [4] F. LINK: Sur l'activité solaire au 17ème siècle. *Astr. and Astrophys.*, 54 (1977), 857.
- [5] J. C. LERMAN, W. G. NOOK, J. C. VOGEL: Radiocarbon Variations and Absolute Chronology (ed. I. V. Olson). Stockholm 1970, p. 275.
- [6] M. A. FORMAN, O. A. SCHAEFFER, G. A. SCHAEFFER: Meteoritic Evidence for the Maunder Minimum in Solar Activity. 15th Int. Cosmic Ray Conf. (Bulgaria 1977), 3 (1977), 187.
- [7] J. M. WILCOX: Solar Activity and the Weather. *J. Atm. Terr. Phys.*, 37 (1975), 237.
- [8] E. P. MUSTEL: Solnečno-atmosféryne svyazi v teorii klimata i prognoz pogody. Leningrad 1974, p. 222.
- [9] H. FRITZ: Verzeichniss beobachteter Polarlichter. Wien 1873.
- [10] O. SEYDL: A list of 402 Northern Lights Observed in Bohemia, Moravia and Slovakia from 1013 till 1951. *Travaux Inst. Géophys. Acad. Tchécosl. Sci. No. 17, Geofysikální sborník 1954, NČSAV, Praha 1955.*
- [11] S. MATSUSHITA: Ancient Aurorae in Japan. *J. Geophys. Res.*, 61 (1956), 297.
- [12] F. LINK: Observations et catalogue des aurores boréales apparues en occident de –626 à 1600. *Travaux Inst. Géophys. Acad. Tchécosl. Sci. No 173, Geofysikální sborník 1962, NČSAV, Praha 1963.*
- [13] A. RÉTHLY, Z. BERKES: Nordlichtbeobachtungen in Ungarn (1523–1960). Budapest 1963.
- [14] F. LINK: Observations et catalogue des aurores boréales apparues en occident de 1601 à 1700. *Travaux Inst. Géophys. Acad. Tchécosl. Sci. No 212 (Geofysikální sborník 1964), NČSAV, Praha 1965.*
- [15] Nowý a starý kalendář hospodářský a kancelářský, k zapisování a poznamenávání wsseligakých potřebných věcj, k užjwánj učednjkům, pjsařům, historikům, prokurátorům, kupcům a obchody wedaucjm, wydaný od D. Symeona Partlicy ze Sspibergku. S powolenjm wrchnosti wytissten u Danyele Karla z Karlssperku k létu Pánie M.DC.XXXV.

- [16] Hystorya Klásstera Sedleckého Ržádu Cystercyenského. Sepsaná a vydaná Pracý K. Symeona Ewatachya Kapihorského téhož Ržádu Cystercyenského na ten čas Děkana Panstw Chlumec-kého. Wytisstená w Starém Městě Pražském v Pawla Sessya, Léta Páně 1630.
- [17] Bartoloměj Paprocký z Hlohol: Zrcadlo Čech a Moravy, díl II. Diadochos, id est successio, částka třetí (Historie o bříběžích v Království českém i jinde). 19. svazek Národní klenotnice – Evropský literární klub. Praha 1941.
- [18] JAN BECKOVSKÝ: Poselkyně starých příběhův českých. (A. Rezek, díl II, sv. 1–3, Dědictví sv. Prokopa), Praha 1880.
- [19] PAULO MISSOWITZ: Chronica civitatis Launensis in Boemia autore Mikssowicz, servoconsulari. Manuskript, Okresní archiv v Lounech.
- [20] W. BŘEZÁN: Wacslawa Březány Život Wiléma z Rosenberka. Spisův musejních č. XXIV. Staročeská bibliotéka, vydávaná Nákladem Českého Museum. Číslo II. W kommissi u Kronbergra a Řiwnáče. W Praze 1847.
- [21] J. C. POGGENDORF: Biographisch-literarisches Handwörterbuch zur Geschichte der exakten Wissenschaften. Bd. I. Leipzig 1863.
- [22] J. BARTOŠKA: Kronika. Uherský Brod.
- [23] MEISTER HANS KIESCHE: Chronik der Stadt Böhmisch Leippa bis zum Jahre 1621. Manuskript, Okresní archiv v České Lípě.
- [24] VÁCLAV KNĚŽOVSKÝ: Paměti slánské. Ed. J. Peters: Slánský obzor, ročenka Musejního spolku ve Slaném, VI (1898), 13.
- [25] J. V. ŠIMÁK: Balbínovy výpisy z dvou ztracených kronik. Praha 1913.
- [26] M. DAČICKÝ z HESLOVA: Paměti Mikuláše Dačického z Heslova. Ed. A. Rezek: Památky staré literatury české vyd. Maticí českou, č. V, řada III, sv. 2, Praha 1880.
- [27] A. PALME: Warnsdorf mit seinen historischen Merkwürdigkeiten von dessen Gründung an bis zum Jahre 1850. Warnsdorf 1913.
- [28] PAVEL SKÁLA ze Zhoře: Historie česká od r. 1620 do r. 1623. Ed. K. Tieftrunk, díl I., Praha 1865.
- [29] Prognosticum auff das Jahr nach der gnadenreichen Geburt unsers Herrn vnd Heylandes Jesu Christi (der gewöhnlichen Rechnung) 1605 ... durch Johann Kepplern, Röm. Kay. May. Mathematicum. Gedruckt zu Prag, in Schumanns Druckerey, Anno MDCV.
- [30] Calendarium Perpetuum Oeconomicum (Kalendář každoročnj hospodářský etc.). Wydaný od Mistra Symeona Partlicy Třestského na rok 1617.
- [31] H. FRITZ: Das Polarlicht. Leipzig 1881.
- [32] M. JIRÍHO KEZELIA BYDŽOVSKÉHO Kronika Mladoboleslavská. Ed. Z. Kamper, Mladá Boleslav 1935.
- [33] BARTOLOMĚJ PROKOP: Paměti volyňské. Ed. J. B. Mildner v „Památkách archeologických a místopisných“, díl XIII (1885/1886), seš. 2 et seque.
- [34] K. RUDOLPH: Graupen im dreissigjährrigen Kriege. Erzgebirgs-Zeitung 37 (1916), Heft 8, p. 122.
- [35] R. KNOTT: Witterungsberichte aus der Teplitzer Gegend v. J. 1629–1649. Erzgebirgs-Zeitung 16 (1895), Heft 8, p. 185.
- [36] L. BÖHM: Královské věnné město Mělník a okres Mělnický. Mělník 1892.
- [37] A. NECHLEBA: Úryvky z rakovnických letopisů. Věstník čs. zem. musea IX (1936), Musejních publikací č. 34, p. 13.
- [38] K. THIR: Z denníku Bartoloměje Zelenky, děkana Tábořského 1680–1682. Zpráva o městském museu a veřejné knihovně v Táboře, Tábor 1910.
- [39] Protokol na všelijaké památky, kteréž se při městě Bystřici staly od leta MDCXVIII za primátora Ignaciusa Zourka. Manuskript.
- [40] JAN RENNER: Nejstarší kronika král. města Rakovníka 1425–1800. Nákladem Musejního spolku v Rakovnicce.

á Pracý K. Symeona
 a Panstwj Chlumec-
 1630.
 os, id est successio,
 Národní klenotnice
 sv. 1–3, Dědictví sv.
 vicz, servoconsulari.
 usejních č. XXIV.
 / kommissi u Kron-
 chichte der exakten
 e 1621. Manuskript,
 a Musejního spolku
 ezek: Památky staré
 en Gründung an bis
 ťrunk, díl I., Praha
 vnd Heylandes Jesu
 , Róm. Kay. May.
 CV.
 ý etc.). Wydaný od
 mper, Mladá Boles-
 ch archeologických
 37 (1916), Heft 8,
 Erzgebirgs-Zeitung
 ě (1936), Musejních
 Zpráva o městském
 eta MDCXVIII za
 kladem Musejního

- [41] ALBERT CHOTOVSKÝ: Paměti Žamberské. Vídeň 1889.
 [42] Paměti Jiřího Václava Paroubka, někdy vikáře a faráře v Líbeznicích. Sborník historický, roč. II (1884), pp. 241, 310; roč. III (1885) pp. 41, 45, 81, 85.
 [43] -ky: Dva záznamy z pamětní knihy 18. století města Hodonína. Říše hvězd 29 (1949), 149.
 [44] A. LEHMANN: Lesenswürdige Sammlugen hinterlegter Jahrgangen ... vom Jahre 1756 bis Ende 1787 gesammelt von Anton Lehmann, Schullehrer in Neuland. Manuskript, Okresní archiv v České Lípě.
 [45] Rukopisné záznamy neznámého autora ve Fischerově kalendáři na r. 1770. Státní oblastní archiv v Litoměřicích.
 [46] G. SCHMIDT: Eine Mieser Chronik des 18. Jahrhunderts. Mies 1907.
 [47] A. STÖHR: Nordlichterscheinungen in Böhmen. Das Wetter 33 (1916), 238.
 [48] A. SVOBODA: Rychnovsko a Kosteletko.
 [49] Zápisky Josefa Dlaska, rolníka v Dolánkách u Turnova 1716–1853. Ed. V. Vaněk, Turnov 1898.
 [50] G. A. RESSEL: Urgeschichte von Turn. Teplitz 1893.
 [51] MUK: Klimatické zjevy na Jindřichohradecku. Ohlas od Nežárky, 6. VIII. 1937.
 [52] Kronika Bartouška z Malíkovíc. Manuskript.
 [53] J. BENESCH: Ortsgeschichte von Haindorf. Haindorf 1924.